

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2016-09-26

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

BMP-0713-1-121/2016

Odpowiedź na interpelację nr 5609

Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 5609 Posła na Sejm RP Pana Marcina Świącickiego w sprawie stosunków polsko-ukraińskich w kontekście niewpuszczenia na terytorium Polski zespołu ukraińskiego Ot Vinta.

W załączeniu uprzejmie przekazuję odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 5609 Posła na Sejm RP Pana Marcina Świącickiego w sprawie stosunków polsko-ukraińskich w kontekście niewpuszczenia na terytorium Polski zespołu ukraińskiego Ot Vinta.

Załączniki:

1. ODP. MSWIA NA INT. 5609.DOC

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2016-09-29T10:32:09Z

Podpis elektroniczny

BMP-0713-1-121/2016/PS

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 5609 Posła na Sejm RP Pana Marcina Świąćckiego w sprawie *stosunków polsko-ukraińskich w kontekście niewpuszczenia na terytorium Polski zespołu ukraińskiego Ot Vinta* uprzejmie przedstawiam, co następuje.

W dniu 3 lipca 2016 roku do kontroli granicznej na kierunku wjazdowym do Polski w przejściu granicznym Placówki Straży Granicznej w Hrubieszowie stawiło się czterech obywateli Ukrainy, będących członkami zespołu „Ot Vinta”. Wobec wymienionych osób Komendant Placówki Straży Granicznej w Hrubieszowie wszczął postępowania administracyjne w przedmiocie odmowy wjazdu, które zakończyło się wydaniem decyzji o odmowie wjazdu na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach* (Dz. U. poz. 1650 z późn. zm.). Zgodnie z powyższym przepisem prawa, cudzoziemcowi odmawia się wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub stosunki międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

W kontekście powyższego należy dodać, że pismem z dnia 1 lipca 2016 roku I Zastępca Komendanta Miejskiego Policji w Przemyślu przekazał Komendantowi Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu informacje dotyczące ww. zespołu muzycznego. Z przekazanych informacji wynikało, że zachodzi uzasadnione podejrzenie, że przyjazd oraz występy przywołanego zespołu na terytorium Polski mogą spowodować zakłócenie ładu i porządku prawnego.

Odnosząc się do podniesionej przez Pana Posła kwestii dotyczącej działań podejmowanych w celu zwalczania aktów agresji w stosunku do mieszkających w Polsce obywateli Ukrainy pragnę wskazać, że w ramach działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa osobom innej narodowości,

na poziomie centralnym działa Policyjna Platforma Przeciw Nienawiści, której głównym celem jest integracja działań i wymiana dobrych praktyk między różnymi środowiskami. W strukturach Policji funkcjonuje sieć policyjnych pełnomocników do spraw ochrony praw człowieka (pełnomocnik Komendanta Głównego Policji, a także jego odpowiednicy w Komendzie Stołecznej Policji oraz komendach wojewódzkich, Centralnym Biurze Śledczym Policji i szkołach Policji). Wskazani pełnomocnicy realizują działania związane z ochroną praw człowieka, równym traktowaniem oraz przestrzeganiem zasad etyki zawodowej w Policji. Do zadań ww. pełnomocników należy m.in. rozwiązywanie problemów dotyczących zapobiegania i zwalczania przestępstw z nienawiści. Przywołani pełnomocnicy wypełniają również rolę „oficerów środowiskowych” do spraw kontaktów z mniejszościami.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że od dnia 1 stycznia 2015 roku Komenda Główna Policji (KGP) prowadzi monitoring postępowań wszczętych i zakończonych dotyczących przestępstw popełnionych z pobudek rasistowskich i ksenofobicznych na terenie kraju, bez względu na miejsce i formę występowania tego zjawiska. Wdrażane są nowe rozwiązania mające na celu zwiększenie efektywności zwalczania tzw. przestępstw popełnianych z nienawiści. Policja wykorzystuje w swych działaniach prewencyjnych, wykrywczych i szkoleniowych wszelkie źródła informacji na temat tego zjawiska. Ze względu na dużą społeczną szkodliwość przestępstw popełnianych z pobudek rasistowskich i ksenofobicznych od 2013 roku znajdują się one w Priorytetach Komendanta Głównego Policji. Informacje o incydentach są zbierane przez powołanych we wszystkich garnizonach Policji koordynatorów do spraw monitorowania przestępstw z nienawiści, a następnie przekazywane do koordynatora krajowego w KGP. Zebrane i opracowane dane przekazywane są przez Komendę Główną Policji do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA).

Omawiając kwestię działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa osobom innej narodowości warto również przedstawić dane dotyczące skali przestępstw z nienawiści. I tak w 2015 roku odnotowano 794 tzw. przestępstwa z nienawiści, natomiast w okresie od stycznia do sierpnia 2016 roku odnotowano 496 tego typu przestępstw. Przestępstwa te stanowią zaledwie 0,1% z ogólnej liczby 518 tys. wszystkich przestępstw odnotowanych w 2016 roku w Polsce. Należy także podkreślić istotny wzrost wykrywalności tego rodzaju przestępstw. W 2016 roku wykrywalność wynosi ponad 46% i jest najwyższa w ciągu ostatnich czterech lat (dla porównania w ubiegłym roku wykrywalność wynosiła 39,8%).

Ponadto, prowadzone są cykliczne działania edukacyjne wśród funkcjonariuszy Policji, których celem jest jak najlepsze przygotowanie ich do przeciwdziałania i zwalczania przestępstw z nienawiści, wymierzonych również w osoby innej narodowości lub o innym kolorze skóry. W tym zakresie MSWiA koordynuje realizację wdrażanego od 2006 roku w Policji we współpracy z Biurem Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy

w Europie (ODIHR OBWE) programu szkoleniowego, poświęconego zagadnieniu przestępstw motywowanych uprzedzeniami. Nowa wersja programu pn. *Trening przeciwdziałania przestępstwom z nienawiści dla funkcjonariuszy organów ścigania* – TAHCLE, powstała w wyniku ewaluacji i uaktualniania dotychczas realizowanego *Programu zwalczania przestępstw na tle nienawiści dla funkcjonariuszy organów ochrony porządku publicznego (LEOP)*. Nowy program został zatwierdzony jako kurs specjalistyczny decyzją Komendanta Głównego Policji z dnia 29 kwietnia 2016 roku.

Należy wyjaśnić, że *Program TAHCLE* nakierowany jest na zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim osobom, które mogą być potencjalnymi ofiarami przestępstw motywowanych nienawiścią. Celem ww. *Programu* jest podniesienie kompetencji funkcjonariuszy Policji w zakresie prowadzenia czynności w przypadku zaistnienia zdarzeń, które mogą mieć charakter przestępstwa z nienawiści, a także przekazanie im umiejętności dotyczących postępowania z ofiarami tego rodzaju przestępstw. W ramach omawianych przedsięwzięć na terenie całego kraju realizowane są szkolenia dla funkcjonariuszy Policji, które obejmują problematykę rozpoznawania przestępstw z nienawiści, prawidłowego prowadzenia czynności wykrywczych w tego rodzaju przypadkach, adekwatnego reagowania policjantów na takie zdarzenia oraz zapobiegania przestępstwom z nienawiści. Do końca 2015 roku przeszkolonych zostało w sumie ponad 86 000 funkcjonariuszy Policji.

Ważnym uzupełnieniem (obecnego *Programu THACLE* oraz poprzedniego *Programu LEOP*) są realizowane od 2015 roku warsztaty pn. „Zwalczanie przestępstw popełnionych z pobudek rasistowskich i ksenofobicznych” organizowane przez Biuro Kryminalne KGP przy współudziale MSWiA. Warsztaty kierowane są do funkcjonariuszy komórek dochodzeniowo-śledczych służby kryminalnej realizujących czynności w sprawach dotyczących przestępstw popełnionych na tle nienawiści. Program szkolenia skupia się na omówieniu prawnych aspektów zwalczania przestępstw motywowanych uprzedzeniami, w tym przestępstw popełnianych przy wykorzystaniu sieci Internet oraz na regulacjach międzynarodowych i krajowych odnoszących się do mowy nienawiści oraz wolności słowa.

Przedstawiciele Biura Kryminalnego KGP biorą również udział w szkoleniach i spotkaniach na forum krajowym i międzynarodowym z zakresu tematyki związanej ze zwalczaniem mowy nienawiści i innymi formami nietolerancji.

Dodatkowo Policja podejmuje szereg innych działań wśród których należy wymienić:

- opracowywanie lokalnych diagnoz pod kątem przebywania cudzoziemców lub innych osób potencjalnie narażonych na dyskryminację lub przestępstwa z nienawiści,
- współpracę z administracją terenów zamieszkałych przez obywateli innych państw (akademików, domów mieszkalnych) w celu reagowania na wszelkie zagrożenia przestępstwami z nienawiści dotyczącymi cudzoziemców,
- zamieszczanie na policyjnych stronach informacji w różnych językach dotyczących zasad bezpieczeństwa dla cudzoziemców.

Ponadto, w ramach dyslokacji służb patrolowych policjanci otrzymują zadania rozpoznawania zagrożeń dotyczących również imigrantów i uchodźców.

Jednocześnie należy wskazać, że w zakresie zwalczania mowy nienawiści wobec osób innej narodowości w Internecie monitorowane są portale społecznościowe, fora internetowe, serwisy internetowe grup narodowościowych oraz inne strony mogące zawierać wypowiedzi, które szerzą, propagują i usprawiedliwiają nienawiść rasową, ksenofobię, antysemityzm oraz inne formy nietolerancji, podważające bezpieczeństwo demokratyczne, spójność kulturową i pluralizm. W przypadku ujawnienia przestępstwa mowy nienawiści, prowadzone są dalsze czynności, zmierzające do ustalenia danych osobowych użytkowników sieci Internet, odpowiedzialnych za ich propagowanie. Następnie ustalone dane przekazywane są do właściwych miejscowo i rzeczowo komórek organizacyjnych Policji, celem prowadzenia dalszych czynności procesowych.

W strukturach Policji (we wszystkich komendach wojewódzkich Policji) zostały utworzone komórki organizacyjne do walki z cyberprzestępczością, które również stale monitorują kwestie związane z tzw. mową nienawiści.

Warto również zwrócić uwagę na działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa cudzoziemcom ubiegającym się o udzielenie ochrony międzynarodowej, które są realizowane na bieżąco przez Urząd do Spraw Cudzoziemców (UdSC). Urząd do Spraw Cudzoziemców jest odpowiedzialny za realizację zadań związanych z przyznawaniem cudzoziemcom ubiegającym się o ochronę międzynarodową w Polsce świadczeń socjalnych, w zakresie określonym przepisami ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. *o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej* (t.j.: Dz. U. z 2012 r., poz. 680 z późn. zm.). Jednym z zadań UdSC jest koordynowanie i organizowanie pracy ośrodków dla cudzoziemców aplikujących o udzielenie ochrony międzynarodowej, również pod względem zapewnienia bezpieczeństwa. W tym celu UdSC opracował wewnętrzne procedury dotyczące m.in. monitorowania, zapobiegania oraz właściwego reagowania na sytuacje związane z zagrożeniem bezpieczeństwa cudzoziemców korzystających z pomocy socjalnej na terenie ośrodków. Podczas realizacji ww. procedur UdSC bierze pod uwagę wszystkie przypadki noszące znamiona zagrożenia bezpieczeństwa mieszkańców danego ośrodka zgłaszane zarówno przez personel ośrodka (pracowników administracji ośrodka, personel medyczny, pracowników ochrony), pracowników organizacji pozarządowych realizujących projekty na terenie ośrodka, jak i samych cudzoziemców. Warto nadmienić, że wszystkie ośrodki dla uchodźców ochraniają całodobowo przez koncesjonowane firmy ochrony osób i mienia.

Należy podkreślić, że ważną kwestią w zapewnianiu bezpieczeństwa cudzoziemcom ubiegającym się o udzielenie ochrony międzynarodowej w Polsce, zarówno w ośrodkach, jak i poza nimi, a także bezpieczeństwa społeczności lokalnej, jest eliminowanie ewentualnych napięć i konfliktów wynikających z różnorodności kulturowej. W związku z powyższym Urząd do Spraw Cudzoziemców

podejmuje współpracę z organizacjami pozarządowymi, prowadzącymi liczne projekty służące m.in. włączaniu cudzoziemców w społeczność lokalną poprzez budowanie otwartości, przełamywanie wzajemnych stereotypów i przeciwdziałanie dyskryminacji, rasizmowi i ksenofobii.

Urząd do Spraw Cudzoziemców jest również inicjatorem Dni Otwartych w ośrodkach dla cudzoziemców, realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi, podczas których członkowie społeczności lokalnej mogą odwiedzić istniejący w danym regionie ośrodek oraz poznać kulturę i obyczaje jego mieszkańców.

Z poważaniem,

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI
z up. Jarosław Zieliński
Sekretarz Stanu
27.09.2016

Otrzymuje:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.